

Z obsahu: Evropská komise posvětila český režim podpory OZE | Dlouhodobý provoz jaderných elektráren a Espoo | Ohlédnutí za klimatickou konferencí v Bonnu

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

dovolené se blíží, ale Brusel musí před letním odpočinkem vyřešit zásadní otázky složení Evropské komise. Poté, co se britský premiér Cameron rozhodl podpořit Jean-Claudea Junckera do čela Komise za příslib ekonomického, energetického nebo průmyslového portfolia pro Andrewa Lansleyho, pokračují jednání dál. Jerzy Buzek, který cílil na místo komisaře pro energetiku, má pravděpodobně jistou funkci předsedy výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (výbor ITRE) v Evropském parlamentu. Ustavující zasedání výboru se uskuteční 7. července. Jediná jistota, která nás 1. července čeká, je začátek italského předsednictví Rady EU, které se bude muset vypořádat jednak s novou Komisí a Parlamentem a jednak s novým systémem hlasování kvalifikovanou většinou na principu dvojité většiny. Energetika není pro Itálii hlavní prioritou, zaměří se na vnitřní trh a energetickou bezpečnost. Na říjnové Evropské radě chtějí dosáhnout dohody o rámci 2030. V září očekáváme vydání sdělení k dokončení vnitřního trhu s energií, které by mělo být tématem Rady pro energetiku dne 9. prosince. Ohlédneme-li se zpět, červnová Rada pro energetiku dosáhla politické dohody o směrnici k nepřímé změně ve využití půdy (ILUC) a přijala závěry ke studii EK o cenách za energie a nákladům, ochraně zranitelných spotřebitelů a ke konkurenceschopnosti. Diskuse se vedla i o významu multilaterálních energetických rámců (Energetická charta, Energetické společenství a Mezinárodní energetická agentura) v souvislosti se zajištěním energetické bezpečnosti.

Příjemné čtení a odpočinkové léto přeje,

Zuzana Krejčířková

ČEZ, a. s. Public Affairs,

Duhová 2/1444, Praha, 140 53, publicaffairs@cez.cz

Ivo Hlaváč, ředitel divize vnější vztahy a regulace |

Zuzana Krejčířková, manažerka pro evropskou agendu |

Eva Boudová | Jiří Horák | Karel Kovanda, manažer

Bruselské reprezentací kanceláře | Jan Prášil |

Jana Vitáková | Veronika Vohlídková | Barbora

Vondrušková | Petr Zahradník |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně |

Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Evropská agenda neručí za správnost a úplnost informací. | Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Energetika na programu
jednání Rady EU
a Evropské rady

Evropská komise
posvětila český režim
podpory OZE

ENERGETIKA NA PROGRAMU JEDNÁNÍ RADY EU A EVROPSKÉ RADY

Poslední rada pro energetiku během řeckého předsednictví Rady EU se uskutečnila 13. června v Lucemburku.

Zásadním výstupem Rady bylo dosažení kompromisní politické dohody o návrhu směrnice o nepřímých změnách ve využití půdy (ILUC), který přináší strop ve výši maximálně 7 % podílu tradičních biopaliv (tzv. biopaliv 1. generace) na energii spotřebovanou v dopravě. Původní návrh revize, o kterém jsme vás informovali v říjnu 2012 a v září 2013, přitom počítal se stropem ve výši 5 %, zatímco evropský cíl EU do roku 2020 byl nastaven na 10 % podílu OZE spotřebovaných v dopravě. Pro zajímavost – v ČR podíl tradičních biopaliv spotřebovávaných v dopravě mírně přesahuje 4 %. Součástí kompromisu je i nezávazný cíl 0,5 % podílu moderních biopaliv pocházejících z nepotravinářské biomasy na spotřebě energie v dopravě. Např. v ČR však tento druh biopaliv prozatím nikdo nevyrobí. Hlavním nelegislativním výstupem Rady byly závěry zaměřené na ceny energií, ochranu zranitelných zákazníků a konkurenceschopnost. Ministři v nich především opětovně potvrdili potřebu dokončení vnitřního trhu s energií během letošního roku, zároveň konstatovali, že i navzdory plánům

EU zůstanou po roce 2015 některá evropská území izolovaná od evropských přepravních a přenosových sítí. Shrnuli, že i přes obecně konvergující ceny elektřiny ceny v Unii, rostou nadále ceny pro konečné zákazníky. A protože zdroj tohoto nárůstu spočívá především v nárůstu síťových a subvenčních složek cen elektřiny, předložili ke zvážení možný recept nápravy ve formě společných benchmarků pro síťové náklady a výměny dobrých zkušeností z jednotlivých zemí. Ovšem kromě poukazu na tyto a další faktory ovlivňující ceny energií tato Rada pouze zadala úkol Evropské komisi, aby do roku 2016 vypracovala další zprávu o vývoji cen energií. Tento krok napovídá, že si evropská reprezentace uvědomuje význam pilíře „dostupnosti energií“ v troj-pilířovém schématu energetické politiky EU. Na druhou stranu, zvýšený akcent Komise na rostoucí ceny energií zároveň připouští, že tržní mechanismy díky velkému množství regulačních zásahů na evropské a především na národních úrovních přestávají být schopny doručovat základní cenotvorné informace a řádně zajišťovat svoji

alokační a stimulační funkci. Vzhledem k tomu, že ministři pro energetiku prakticky vůbec nediskutovali detaily rámce pro energetickou a klimatickou politiku do roku 2030, nedostala se k tomuto pro evropskou energetiku naprosto stěžejnímu a podrobně diskutovanému tématu ani Evropská rada, která se konala 26. a 27. června. Hlavy a představitelé vlád členských států se s ohledem na rámec pro období 2020–2030 omezili pouze na konstatování,

Energetika na programu
jednání Rady EU
a Evropské rady

**Evropská komise
posvětila český režim
podpory OZE**

že k přijetí hlavních parametrů rámce dojde v říjnu 2014, a že toto rozhodnutí bude do určité míry determinováno sdělením Evropské komise k energetické účinnosti, které by měla předložit nejpozději do září tohoto roku. Evropská rada se s ohledem na energetiku věnovala více návrhu Komise na evropskou strategii pro energetickou bezpečnost (EESS), kterou vidí jako nedílnou součást rámce 2030; dochází tím tak k logickému zahrnutí pilíře energetické bezpečnosti do struktury rámce 2030 – připomeňme pouze, že pro období do roku 2020 byl politický rámec orientován především na pilíř udržitelnosti energetiky. Vrcholní představitelé členských států si tímto opětovně uvědomují rostoucí závislost EU na dovozech energií ze třetích zemí a v přijatých závěrech Evropské rady volají po snížení této závislosti již před nadcházející zimou prostřednictvím posílení existujících nouzových mechanismů a mechanismů solidarity, důsledného dodržování evropského *acquis* v oblastech hospodářské soutěže a vnitřního trhu, angažováním vrcholných představitelů EU do dialogu se zahraničními dodavateli zemního plynu a rovněž prostřednictvím posílení Energetického společenství tak, aby efektivněji prosazovalo dodržování energetického *acquis* v „sousedních zemích“. Dvě červnové rady tak nerozptýlily řadu otázek

vznášejících se kolem rámce do roku 2030. Předpokládá se, že Komise ve svém sdělení k energetické účinnosti navrhne minimálně indikativní cíl i pro energetickou účinnost, přičemž ambice se budou pravděpodobně pohybovat mezi 25 až 40 %. Ministry energetiky a životního prostředí během neformální Rady pro energetiku a Rady pro životní prostředí konaných 5. až 6. října a především pak představitelé členských států během Evropské rady 23. až 24. října proto čekají komplikované diskuse, ze kterých vznikne z evropského pohledu nejdůležitější vodítko pro energetickou a klimatickou politiku EU v následující dekádě.

Více informací na: [▶](#)

EVROPSKÁ KOMISE POSVĚTILA ČESKÝ REŽIM PODPORY OZE

Dne 11. června vydala Evropská komise rozhodnutí, kterým dodatečně schválila český režim podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie (OZE), účinný od 1. ledna 2013.

Dle Komise Česká republika sice porušila unijní právo (konkrétně čl. 108 odst. 3 Smlouvy o fungování EU (SFEU)) tím, že začala uplatňovat daný režim před vydáním tohoto

rozhodnutí, dospěla nicméně k závěru, že dotčený režim je v souladu s vnitřním trhem EU (a to podle čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU a podle Pokynů Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí). Rozhodnutí je výsledkem intenzivního vyjednávání mezi Českou republikou a Komisí probíhajícího již od poloviny roku 2012. Rozhodnutí se týká výhradně režimu uplatňovaného na zařízení uvedená do provozu po 1. lednu 2013, a nikoliv režimu, podle kterého se řídí zařízení uvedená

Energetika na programu
jednání Rady EU
a Evropské rady

Evropská komise
posvětila český režim
podpory OZE

do provozu před tímto datem. Podpora se vztahuje na všechny typy zařízení vyrábějících elektřinu z OZE, tedy z vodní energie (pouze elektrárny s instalovanou kapacitou do 10 MW), dále z větrné a solární energie, ze spalování biomasy a bioplynu a konečně z geotermálních zdrojů. Dotčený režim podpory je upraven především v zákoně č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie, ve znění pozdějších předpisů (zákon POZE). Podle tohoto zákona je smyslem podpory zejména přispívat k šetrnému využívání přírodních zdrojů a k trvale udržitelnému společenskému rozvoji, jakož i vytvářet podmínky ke splnění závazného cíle 13,5 % podílu energie z OZE na konečné spotřebě energie v České republice do roku 2020. Dle zákona POZE se poskytuje státní podpora ve formě tarifu výkupních cen a zeleného bonusu. Co se zaprvé týče režimu tarifu výkupních cen, elektřinu spadající pod tento režim prodávají výrobci povinným výkupcům, kteří za dodanou elektřinu platí stanovené výkupní ceny. Český operátor trhu s elektřinou a plynem, společnost OTE a.s., platí povinnému výkupci rozdíl mezi tarifem a tržní hodinovou cenou elektřiny. Pokud je tržní cena vyšší než tarif, obdrží OTE rozdíl od povinného výkupce. Tarif výkupních cen je stanoven tak, aby umožnil během 15 let získat zpět hodnotu celkových výrobních

nákladů. Zákon v současné době brání snížení úrovně tarifu pro následující rok o více než 5 %. Česká republika se nicméně zavázala, že toto omezení od 1. ledna 2015 zruší. Co se zadruhé týče režimu zeleného bonusu, ten předpokládá, že výrobce používá elektřinu pro vlastní spotřebu nebo ji prodává. Výrobce i výkupci uzavírají smlouvu o odpovědnosti za odchylku od výroby elektřiny. Dodávaná elektřina se prodává za tržní cenu. Zelený bonus představuje doplněk tržní ceny a určuje se jako pevně stanovená hodnota odpovídající rozdílu mezi cenou podle tarifu výkupních cen a tržní cenou. Zelený bonus v zásadě vyplácí OTE přímo výrobcům elektřiny. Používá se roční zelený bonus, který je využíván hlavně malými výrobci, a hodinový, který je atraktivní zejména pro velká zařízení. Náklady na podporu OZE jsou financovány částečně prostřednictvím zvláštního odvodu ukládaného zákazníkům služeb přenosu a distribuce elektřiny (tzv. cenová složka) a částečně ze státního rozpočtu. V letošním roce je na podporu vyčleněno 91 milionů eur, tedy asi 2,5 miliardy korun ze státního rozpočtu. Zvláštní odvod se účtuje spotřebitelům elektřiny za každou MWh spotřebované elektřiny a představuje pevně stanovenou složku ceny. Odvod stanovuje každoročně Energetický regulační úřad (ERÚ) v tzv. cenovém rozhodnutí. Právě

způsob výběru zvláštního odvodu podle spotřeby elektřiny považovala Komise za diskriminační v tom, že zatěžuje i zahraniční dovozce elektřiny z OZE, kteří nemají z tohoto způsobu financování žádný prospěch. Česká republika se tudíž zavázala tento způsob nahradit. Nejprve bude od 1. ledna 2015 (či nejpozději od 1. července 2015) platit zpětně od roku 2013 přechodný mechanismus, v rámci kterého bude odvod za dovezenou elektřinu dovozcům refundován ze státního rozpočtu. Maximální roční refundace bude odpovídat 10 % celkových ročních výdajů. Poté vstoupí v účinnost od 1. ledna 2016 nový systém účtování zvláštního odvodu, který bude nezávislý na výši spotřeby. Místo vazby na spotřebu bude zavedena jediná platba v CZK/MW za připojený výstup na úrovni velmi vysokého napětí a vysokého napětí či platba v CZK/ampér pro zákazníky úrovně nízkého napětí. Stejně tak se Česká republika zavázala, že od 1. ledna 2015 zahájí monitoring, kterým se bude ověřovat, zda nedochází k nadměrným kompenzacím. Každý příjemce podpory bude po 10 letech od zahájení provozu podroben kontrole. V případě, že se doba návratnosti investice bude jevit kratší než 15 let, sníží ERÚ období dalších plateb.

Více informací na: [a](#)

**ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ**

Dlouhodobý provoz
jaderných elektráren
a Espoo

Francie chce obnovitelné
zdroje a jádro

Pozornost se obrací
k jádru

DLOUHODOBÝ PROVOZ JADERNÝCH ELEKTRÁREN A ESPOO

Dne 5. června přijaly rozhodnutí strany Úmluvy o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států ze dne 25. února 1991 (Úmluva z Espoo), které zasedaly při Hospodářské a sociální radě OSN ve dnech 2. až 5. června v Ženevě.

Proběhla dlouhá a zásadní diskuse o „vážných změnách“ v provozu jaderných elektráren. Strany se shodly, že pokud se záměr týká rozšiřovacích prací během životního cyklu, může být spojen s vlivy na životní prostředí, a má být tudíž považován za „vážnou změnu“ podléhající posouzení vlivů na životní prostředí (procesu EIA). Dále byla projednávána žádost o licenci jaderné elektrárny Rivna na Ukrajině, u které strany posouzení požadují. Původní návrh závěrů obsahoval také článek k dlouhodobému provozu, který měl být rovněž považován za „vážnou změnu“. Takové pojetí bylo mnohými zeměmi kritizováno, po četných připomínkách se rozhodlo v tajném hlasování a nakonec byl spolu s dalšími články vypuštěn. Také podle českého práva dlouhodobý provoz nepředstavuje žádnou změnu, a nejsou tak naplněna kritéria pro povinnost přistoupení k procesu EIA.

Více informací na: [↗](#)

FRANCIE CHCE OBNOVITELNÉ ZDROJE A JÁDRO

Dne 18. června zveřejnila francouzská vláda zákon k „energetickému přechodu“, který má přispět ke snížení cen pro spotřebitele a k boji proti klimatickým změnám.

Podíl obnovitelných zdrojů na výrobě elektřiny by měl vzrůst na 40 % v roce 2030, čímž by klesl podíl jaderné energie na 50 %, který by měl být zastropovaný na současnou úroveň 63.2 GW. Ke zprovoznění Flamanville 3 tak bude zapotřebí vyřadit starší reaktor. Tím by prezident Hollande splnil svůj předvolební slib uzavřít jadernou elektrárnu Fessenheim do konce roku 2016. Energetický přechod počítá i s podporou elektromobility. Počet nabíjecích stanic má ze současných 10 tisíc stoupnout do roku 2030 na 7 milionů.

Více informací na: [↗](#)

Dlouhodobý provoz
jaderných elektráren
a Espoo

Francie chce obnovitelné
zdroje a jádro

Pozornost se obrací
k jádru

POZORNOST SE OBRACÍ K JÁDRU

Krise kolem Ukrajiny provází na úrovni EU posun v přístupu k energetice. To platí horizontálně i s ohledem na jednotlivé segmenty energetické politiky. Jednoznačně to potvrdilo červnové setkání na půdě FORATOMu.

Hlavním tématem pracovní schůzky ve formě panelové diskuse tentokrát byly „Výzvy pro nové investice do jádra v Evropě“. Za Evropskou komisi vystoupil s hlavní prezentací Dominique Ristori, generální ředitel DG ENER. Už jeho osobní účast na tomto fóru fakticky signalizuje určité změny v postojích Komise.

Důvody D. Ristori nijak zvlášť ani neskrýval. Probíhající jednání mezi Ukrajinou a Ruskem, které se Brusel snaží moderovat, označil za stejně zásadní pro Kyjev jako pro EU. A to zejména s ohledem na bezpečnost dodávek. Současná krize podle jeho slov jen naplno odhalila externí rozměr energetické politiky EU, který staví před Unii zejména dva imperativy: zvýšení energetické účinnosti a dů-

slednou diverzifikaci zdrojů. Zároveň označil za naprostou nutnost vytvoření společného energetického trhu v rámci Unie a v této souvislosti jednoznačně zdůraznil význam jaderné energie. S odkazem na současnou situaci výslovně uvedl, že energie z jádra představuje pro EU významnou příležitost, jak naplnit své zájmy do budoucna. S jadernou energií podle jeho slov počítá ve svém energetickém mixu minimálně 14 členských států. A jako jeden z hlavních argumentů zdůraznil, že bez jádra nebude EU schopná naplnit své cíle ohledně snižování emisí CO₂. Zároveň uvedl tři priority, které si ohledně jádra Komise stanovila: (i) udržet světový „technologický leadership“ v daném sektoru; (ii) úzce

spolupracovat v globálním měřítku na dalším rozvoji technologií především s USA a Japonskem; (iii) najít adekvátní řešení pro jaderný odpad. Podle D. Ristoriho má jaderná energetika své pevné místo v nízkouhlíkové energetice. A to právě s ohledem na energetickou bezpečnost, kterou hodlá Komise do budoucna sledovat jako jeden z klíčových indikátorů. To platí zejména při rozhodování o nových investicích, což se v rámci EU týká v první řadě zemí střední a východní Evropy, které plánují výstavbu nových jaderných reaktorů. D. Ristori však zdůraznil, že při realizaci těchto cílů bude v příštím legislativním období potřebovat budoucí Komise skutečně silný mandát.

Berlín není místo
k diskusi o jádru, zaznělo
v Bratislavě na ENEF

Ohlédnutí za klimatickou
konferencí v Bonnu

BERLÍN NENÍ MÍSTO K DISKUSI O JÁDRU, ZAZNĚLO V BRATISLAVĚ NA ENEF

Ve dnech 16. a 17. června se v Bratislavě konalo deváté plenární zasedání Evropského jaderného fóra (ENEF). Zaměřilo se na transparentnost, přínos jádra pro bezpečnost a pro rámec 2030.

Slovenský premiér Fico ve svém projevu shrnul přínosy jádra pro Slovensko a vyjádřil přesvědčení, že Evropská komise na pozadí přijímací směrnice o jaderné bezpečnosti vede politiku, která vede k utlumení jednoho ze zásadních zdrojů evropského energetického mixu. Připomněl, že je třeba brát v úvahu celkové náklady obnovitelných zdrojů, a to včetně jejich účinnosti, která může být v mnoha případech sporná, např. při uvážení energetické náročnosti při výrobě a likvidaci solárních panelů. Premiér Sobotka jádro považuje za zcela legitimní část energetického mixu, která značně přispívá k boji proti klimatickým změnám a k zajištění energetické

bezpečnosti. Komisař pro energetiku Oettinger připustil, že potřebujeme všechny technologie v globálním mixu, přičemž není možné vést diskusi, zda jádro ano či ne, ale jak současně s obnovitelnými zdroji. Ohradil se proti tomu, že by byl proti jaderné energii, v každé zemi je vnímán jinak, on sám chce být neutrální. Za zásadní téma současnosti považuje projekt jaderné elektrárny Hinkley Point C, kde je podle něj jasné, že soukromý sektor nechce jít do stavby s plným rizikem a žádá si feed-in tarif, což jsou slovy komisaře peníze ze státního rozpočtu. Vyjádřil lítost nad tím, že se ENEF aktivně neúčastní nevládní organizace, přesto ale věří, že ENEF má i v následujícím roce v Praze co projednávat. Předseda pracovní skupiny Transparentnost Richard Adams se vyslovil pro spojení diskuse o jádru s diskusí o ostatních zdrojích, o co se poprvé neúspěšně Komise pokusila v únoru při Berlínském fóru. Podle Sebastiana Sasse (SASS Consulting AG) je třeba řešit důvěru v jadernou energetiku, protože současné jaderné elektrárny byly schvalovány před desetiletími a důvěra klesá.

Stefan Hirschberg (Paul Scherrer Institut) označil z pohledu celkových nákladů jadernou energii za nejlepší technologii a představil postup analýzy vícekritériálního rozhodování, kterou by se měl ENEF v následujícím roce zabývat, aby zmapoval podporu jaderné energie. Michel Matheu (EU-RELECTRIC) zdůraznil roli jádra v zajištění energetické bezpečnosti a v rámci 2030. EU by podle něj měla důvěřovat řešením založeným na trhu. V diskusi zaznělo, že by Komise měla rozlišovat ve sdělení k bezpečnosti mezi diverzifikací uranu a jaderného paliva, což doposud nečinila. Možnost zařazení ENEF pod Berlínské fórum se neseťkala s pozitivní reakcí, jednak by jádro nezískalo dostatečný prostor, jednak by nebyla účast umožněná každému jako v případě ENEF. O další budoucnosti ENEF chce Komise rozhodnout do konce roku. Z úst francouzského zástupce nakonec zaznělo, že je těžko představitelné, proč by se diskuse o energetice měla vést v Berlíně, který je symbolem konce jaderné energetiky a symbolem ideologie obnovitelných zdrojů.

Více informací naleznete na: [↗](#)

Berlín není místo
k diskusi o jádru, zaznělo
v Bratislavě na ENEF

Ohlédnutí za klimatickou
konferencí v Bonnu

OHLÉDNUTÍ ZA KLIMATICKOU KONFERENCÍ V BONNU

Ve dnech 4. až 15. června se v Bonnu uskutečnilo další setkání stran Rámcové úmluvy OSN a stran Kjótského protokolu.

Červnové konference mají tradičně úřednickou úroveň, neboť slouží k přípravě a projednání dalších kroků v rámci negociačního fóra [(nyní tzv. Durbanské platformy pro posílenou činnost (ADP), jejímž úkolem je zejména příprava nové mezinárodní dohody o snižování emisí po roce 2020 pro pařížskou konferenci v roce 2015 (tzv. COP–21) a současně prověření možností o zvýšení závazků jednotlivých stran do roku 2020, tj. během platnosti tzv. druhého období Kjótského protokolu)] a technických těles (tj. Podpůrného orgánu pro vědecké a technologické hodnocení (SBSTA) a Podpůrného orgánu pro implementaci Úmluvy (SBI)). Z tohoto pohledu byla letošní konference výjimečná, neboť součástí programu byly i dva „ministrské dny“. Ve dnech 5. a 6. června se totiž setkali resortně příslušní ministři z rozvinutých ekonomik, aby svým způsobem částečně suplovali práci ADP, neboť pojednávali možné zvýšení ambic do roku 2020 nejprve pro rozvinuté ekonomiky a následně pro všechny strany, a dále pak realizaci dlouhodobé vize týkající se nejprve ní-

kouhlíkové a posléze uhlíkově neutrální globální společnosti. Evropská unie zde zdůraznila jak úspěšný decoupling ekonomického růstu a emisí (když tvrdila, že mezi roky 1990 až 2012 unijní ekonomika vzrostla o 44 % a současně klesly emise o 19 %), tak i výrazné překročení unijního cíle pro první období Kjótského protokolu (2008 až 2012) o přibližně 4,2 giga tun ekvivalentu CO₂, včetně možnosti dosáhnout dalších cca 1,3 giga tun emisních úspor během druhého období do roku 2020, což by pro EU a Island znamenalo celkové snížení emisí o 24,5 % proti roku 1990. Pozitivní zprávou bylo i oznámení ratifikace tzv. Dodatku z Dauhá umožňující prodloužení Kjótského protokolu ze strany Číny a Norska. Pokud jde o ADP, tak po svém minulém zasedání v březnu tohoto roku, které bylo věnováno obnovitelným zdrojům a energetické účinnosti, se platforma tematicky zaměřila na problematiku udržitelné urbanizace a využívání půdy (tzv. LULUCF) s důrazem na zalesňování, lesní degradaci a odlesňování. V této souvislosti se Brazílie pochlubila snížením tempa odlesňování o 80 % proti roku 2006 a též tím, že jako první rozvojová ekonomika poskytla emisní data z lesnictví (dle odhadů Mezivládního panelu (IPCC) se v sektoru lesnictví produkuje celá čtvrtina celkových emisí způsobených činností člověka). Nezanedbatelného pokroku dosáhla i Čína, která oznámila, že již z 60 % dosáhla cíle stano-

veného pro rok 2020. Podle něj má být do tohoto roku opětovně zalesněno 40 miliónů hektarů půdy v porovnání s rokem 2005. Zajímavé přísliby zazněly i ohledně urbanizace, kdy většina stran potvrdila odhodlání výrazně pokročit v dekarbonizaci a udržitelnosti měst do poloviny století. Dobrým příkladem může být švédské Malmö, které chce uhlíkové neutrality dosáhnout do roku 2020 a do roku 2030 100 % využívat pouze energii z obnovitelných zdrojů. Na říjnové bonnské konferenci by hlavním tématem ADP mělo být snižování emisí z fluorovaných uhlovodíků (HFC, někdy řazených do skupiny tzv. F-plynů). Z oficiálních vyjádření ke konferenci je znát určitý optimismus pramenící z konkrétních opatření ve výše uvedených oblastech, jakožto klíčové součásti snahy o výraznější a proveditelné ambice do roku 2020, i z vyšší ochoty stran pracovat společně na základních prvcích budoucí dohody. První návrh by měl být připraven do konce července tak, aby mohl být vstupem pro podzimní klimatický summit svolaný generálním tajemníkem OSN Pan Ki-munem, konečnou podobu by pak měl návrh získat během 20. konference smluvních stran Úmluvy v peruánské Limě. Současně byl stvrzen termín pro předložení konkrétních příspěvků jednotlivých stran ke snižování emisí pro období po roce 2020, a to nejpozději do konce prvního čtvrtletí příštího roku.

Více informací naleznete na: [▶](#)

Balíček finanční
legislativy byl zveřejněn
v Úředním věstníku EU

BALÍČEK FINANČNÍ LEGISLATIVY BYL ZVEŘEJNĚN V ÚŘEDNÍM VĚSTNÍKU EU

**Legislativní proces tandemového balíčku směrnic
a nařízení regulujících aktivitu na finančních, ale nově
i komoditních trzích byl ukončen.**

Pomyslnou tečku představuje zveřejnění v Úředním věstníku EU. Jedná se o revidovanou směrnici o trzích finančních nástrojů (MiFID II) a související nařízení o trzích finančních nástrojů (MiFIR), v tandemu se směrnicí o trestních sankcích za zneužívání trhů (MAD II) a nařízením o zneužívání trhu (MAR). Nicméně energetické společnosti ještě stále nemohou vyhodnotit dopad tohoto balíčku, který je závislý na tom, jaká ustanovení budou v předpisech druhé úrovně [regulační technické standardy ESMA (Evropský orgán pro cenné papíry a trhy) a delegované akty Evropské komise]. V současné době probíhají dvě veřejné konzultace, jejichž výsledky poskytnou ESMA a Komisi vodítko, jak přistoupit mimo jiné např. k definici doplňkové aktivity a tudíž možnosti nefinančních společností zůstat mimo působnost velkého balíčku finanční legislativy. O něco jasněji by mělo být během několika měsíců, až obě instituce představí své návrhy právních předpisů.

Více informací na: [📄](#)

South Stream včera
a dnes

SOUTH STREAM VČERA A DNES

Současný stav výstavby South Streamu poukazuje na to, že tento ambiciózní projekt, který společně s trans-adriatickým plynovodem vyřadil ze hry konkurenční Nabucco, bude pravděpodobně pokračovat i navzdory některým překážkám, které vyvstaly v uplynulých měsících.

Většina překážek přichází z Evropy – tou první by se mohlo zdát sice nezávazné, o to však odmítavější dubnové usnesení Evropského parlamentu, jež doporučovalo v návaznosti na destabilizaci Ukrajiny hledat zdroje zemního plynu pro EU jinde než v Rusku.

Dřívější politické vnímání South Streamu jako diverzifikace dopravní cesty ruského plynu do Evropy má nyní negativní příchuť toho, že by EU pokračováním jeho výstavby přispívala k výraznému ohrožení energetické bezpečnosti Ukrajiny. Druhou překážkou je však daleko významnější zahájené řízení Evropské komise pro porušení povinnosti ze strany Bulharska (tzv. EU PILOT). Proti usnesení Evropského parlamentu se zpočátku postavilo Bulharsko v čele s ministrem energetiky Dragomirem Stoynevem, který označil plynovod za strategický infrastrukturní projekt v bulharském národním zájmu, a namísto pozastavení výstavby South Streamu doporučil omezit dodávky plynoucí

do EU plynovodem North Stream. V tomto duchu přiznalo Bulharsko Gazpromu již dříve zvýhodněný daňový režim a možnost určovat výši tranzitních poplatků, za což očekává přidělování zakázek bulharským společnostem. Aby se pak Bulharsko vyhnulo zjevné kolizi dvou výše uvedených ústupků s evropským acquis, pojistila si současná bulharská administrativa první etapu výstavby plynovodu, která by měla být zahájena již během června, i legislativně. V dubnu 2014 ho neoznačila za plynovod, ale jeho součást procházející bulharskými teritoriálními vodami označila za propojení soustavy pro přepravu zemního plynu, čímž by se na něj nevztahovala pravidla hospodářské soutěže a trhu s energiemi, která jednak požadují nabídnutí části z jeho přepravní kapacity 63 mld. m³ ročně i ostatním dodavatelům zemního plynu (předpokládá se zájem ázerbajdžánských společností), tak znemožňují Gazpromu jako výrobcí energie, aby zároveň provozoval soustavu pro

přepravu zemního plynu. Bulharskou kreativní legislativní syntaxi však Evropská komise nepřijala a proti Bulharsku zahájila tzv. EU PILOT – podle ní se právo EU vztahuje i na ty součásti plynovodu, které se Bulharsko snažilo z působnosti evropského práva vyjmout. Ani v Bulharsku však není přijetí South Streamu jednoznačné. Jednak v zemi proběhnou nejpozději na podzim tohoto roku předčasné volby, které mohou ovlivnit osud

O ČEM SE MLUVÍ

South Stream včera a dnes

bulharské sekce plynovodu; opozice vedená expremiérem Bojkem Borisovem totiž zveřejnila svůj úmysl zrušit smlouvu na výstavbu bulharské části plynovodu. Kontrakt uzavřený s konsorciem vedeným ruskou společností Strojtransgaz v hodnotě 3,5 miliardy eur byl totiž dle názoru opozice uzavřený netransparentně a za příliš vysokou cenu. Výsledkem tohoto procesu ale může být pouze nový kontrakt. O neúčasti Bulharska v projektu se vede pouze okrajová diskuse. Častým bulharským argumentem proti plynovodu South Stream je kromě nadnesené hodnoty kontraktu především výpadek v současnosti inkasovaných tranzitních poplatků za přepravu ruského zemního plynu přes bulharské území prostřednictvím stávajícího plynovodu, které jsou vítaným příspěvkem do bulharského státního rozpočtu. Začátkem června byl na základě pokynu premiéra Plamena Orešarskiho projekt dočasně pozastaven – do

té doby, než bude v souladu s evropským právem. Pikantní na tomto pokynu však je, že podle Gazpromu výstavba pokračuje dle plánu i nadále. Z ostatních participujících zemí se žádná podobná ostrá vyjádření prozatím neozvala. Za projekt loboval italský premiér Matteo Renzi, protože v Itálii by měla končit jedna z větví plynovodu. Projekt i nadále podporuje a se stavbou chce začít dle plánu v červenci Srbsko. Projekt rovněž dlouhodobě podporuje Maďarsko, Srbsko i Makedonie, stejně jako Rakousko, které koncem tohoto dubna podepsalo v Moskvě memorandum o implementaci rakouské části projektu do ledna 2018.

Usnesení Parlamentu však mírně relativizoval komisař pro energetiku Günther Oettinger, který minulý týden naznačil, že současný nesoulad s unijní legislativou v případě tohoto projektu není do budoucna neřešitelný.

Více informací na: [21](#)

KALENDÁŘ UDÁLOSTÍ

Události z energetiky

1.–3. ČERVENCE se v německých Brémách uskuteční konference „Wind Turbine Simulation, Testing and Validation“, která je zaměřena na technologické postupy při zvyšování výkonnosti větrných turbín. Více informací na: [🔗](#)

3.–6. ČERVENCE se v britském Brightonu uskuteční druhý ročník konference ECSEE 2014, na níž budou účastníci diskutovat o otázkách spojených s trvalou udržitelností, energetikou a životním prostředím. Více informací na: [🔗](#)

9. ČERVENCE proběhne v Bruselu konference „Smart Cities, Smart Europe“, na které vystoupí zástupce Evropské komise či např. Claire Roumetová, výkonná ředitelka organizace Energy Cities. Více informací na: [🔗](#)

18.–19. ČERVENCE hostí Madrid mezinárodní konferenci ICEER 2014. Akce je zaměřena na výzkum v energetice a v oblasti životního prostředí a je přidruženou akcí technické konference ICMAE. Více informací na: [🔗](#)

Jak dopadly volby do
Evropského parlamentu
z pohledu energetického
sektoru?

JAK DOPADLY VOLBY DO EVROPSKÉHO PARLAMENTU Z POHLEDU ENERGETICKÉHO SEKTORU?

Nejdůležitější událostí evropské politiky poslední doby byly široce medializované volby do Evropského parlamentu proběhnuvší na konci května na celém území Evropské unie. Postavení Evropského parlamentu po ratifikaci Lisabonské smlouvy výrazně posílilo, čímž si zaslouží ještě větší pozornost než v minulých volebních obdobích. Výsledky voleb z pohledu celkově politického i se zaměřením na práci některých pro energetiku důležitých parlamentních výborů jsou námětem dnešního dílu rubriky FAQ.

Jak celkově dopadly volby do Evropského parlamentu? Kdo posílil nebo ztratil své pozice?

I přes některé předvolební odhady a relativní úspěch protievropských a radikálních stran nedoznala evropská politická mapa žádných převratných změn. Volby v celoevropském měřítku opět vyhrály strany a hnutí seskupené ve frakci Evropské lidové strany (EPP). Ze 751 křesel získaly celkem 221, což znamená ztrátu téměř 50 poslanců; EPP doposud disponovala 274 křesly (z celkového počtu 766 členů EP před letošními volbami). Na druhém místě se opět umístili sociální demokraté sdružení ve frakci S&D. Socialisty bude v tomto volebním období zastupovat celkem 191 poslanců, což znamená ztrátu 5 mandátů. Třetí místo nově těsně obsadili konzervativci (ECR) s počtem 70 mandátů. Aliance liberálů a demokratů pro Evropu (ALDE), jejímž členem bude rovněž vítěz českých voleb – ANO 2011 si o jednu příčku pohoršilo,

bude mít 67 mandátů. V případě ALDE se ovšem jedná o značný pokles, protože dosud disponovala celkem 83 poslanci. Na pátém místě se umístila posílená Evropská sjednocená levice (GUE/NGL) s 52 křesly (v minulém období 35 poslanců) a nezařazení poslanci se stejným počtem mandátů. V těsném závěsu následují Zelení (50 křesel) a EFD (48 křesel). Krajní pravice reprezentovaná francouzskou Národní frontou (M. Le Pen) frakci nesestavila.

Jak dopadly volby v největších evropských zemích?

Z postojů voličů při evropských volbách lze i přes veškerá jejich specifika vysledovat trendy v jednotlivých zemích. Navíc – evropská politika (a to nejen) prostřednictvím Rady vzniká rovněž na národní úrovni. I z těchto důvodů je zajímavý výsledek voleb v šesti největších zemích Evropské unie. V Německu (z celkových 96 mandátů) zvítězila CDU/CSU

s 34 křesly (blok EPP), na druhém místě se umístila SPD s 27 (blok S&D) a na třetím Zelení s 11 poslanci. Ve Francii (74 křesel) však zvítězila radikální Národní fronta (prozatím nezařazená) s 24 poslanci, na dalších místech se umístila UMP (blok EPP) s 20 a PS-PRG (S&D) s 13 mandáty. V Itálii (73 křesel) výrazně vyhráli socialisté s 31 mandáty, a na druhém místě se umístila nezařazená strana M5S se 17 křesly. Ve Velké Británii, jež stále řeší svoji budoucnost v Evropské unii, zvítězila strana „nezávislosti“ UKIP (24 křesel), tvořící páteř frakce EFD, druzí skončili labouristé, kteří dodají 20 poslanců socialistické frakci a třetí pak Konzervativci s 19 mandáty (blok ECR). Ve Španělsku (54 poslanců) nejvíce voličů Lidová stran (PP, blok EPP) se ziskem 17 poslanců a socialisté se 14 mandáty. V Polsku (51 poslanců) skončily volby remízou mezi lidoveckou PO a konzervativní PiS, obě strany si rozdělily 19 křesel.

Jak dopadly volby do Evropského parlamentu z pohledu energetického sektoru?

Co mohou výsledky voleb změnit na dosavadních hlavních proudech evropské politiky?

I přes relativní ztráty zavedených, čitelných a vesměs proevropských frakcí nelze příliš vsázet na radikální změny směřování evropské politiky. Větší riziko lze očekávat spíše ve volbách do národních parlamentů v dotyčných zemích, kde zaznamenaly úspěch protievropsky nalaďené strany, již vzhledem k tomu, že se často jedná o velké země typu Francie, Nizozemska či Velké Británie. Celkové rozložení sil v EP a výsledky voleb je navíc po posílení pravomocí Parlamentu velmi důležité při volbě fakticky nejmocnější politické postavy v Evropské unii, tedy předsedy Evropské komise. V posledních týdnech se stále více spojuje téma volby předsedy Komise s otázkou rozsahu a povahy změn v portfoliu politických priorit Komise. Obě témata se ovlivňují: strany a státy, které nejsou příliš nakloněné kandidatuře Jean-Claude Junckera za EPP (včetně některých politiků z vlastních řad tohoto bloku) hovoří o tom, že nejprve je třeba si vyjasnit priority a pak volit jejich optimálního nositele. Mnoho se v této souvislosti očekává od postojů Itálie, jejíž charismatický premiér Renzi požaduje, aby se EU i v podobě Komise zavázala k razantnější průrustové politice a podpoře zaměstnanosti. Po-

kud jde o energetická témata, osoba komisaře se ještě nerýsuje, těžko však lze očekávat, že by tato agenda připadla některému z menších států. Význam tématu energetické bezpečnosti jistě vzhledem k událostem na východě Evropy ještě posílí.

Jak se volby mohou odrazit v některých výborech?

Z pohledu evropské energetické politiky bude nejzajímavější sledovat vývoj ve Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE), Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVI) a Hospodářském a měnovém výboru (ECON), případně Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (IMCO). Přesné složení výborů prozatím není známo, ale změny ve složení jsou pochopitelně nevyhnutelné již vzhledem k faktu, že v Evropském parlamentu zasedne téměř polovina zcela nových tváří a právě výběr výboru je jedním z jejich prvních úkolů. Jistý přehled lze získat mimo jiné z toho, kteří významní členové výboru byli v letošních volbách opětovně zvoleni. V ITRE svůj mandát ve volbách neobhájila dosavadní předsedkyně, členka italské lidovecké strany Forza Italia Amalia Sartoriová, naopak byli kromě Dimitria Drutsase z řecké sociální demokracie opětovně zvoleni všichni místopředsedové

tohoto výboru. Svůj post obhájil rovněž známý německý poslanec Matthias Groote, předseda ENVI. Naopak zvolen nebyl nikdo z místopředsedů tohoto výboru kromě Gerbena-Jana Gerbrandyho z nizozemské strany D66 z frakce ALDE. V Evropském parlamentu bude chybět rovněž dosavadní předsedkyně ECONu, britská liberální demokratka Sharon Bowlesová, z celého předsednictva bude v novém volebním období zasedat pouze maltská socialistka Marlene Mizziiová.

Jaký je nejbližší jízdní řád Evropského parlamentu?

Stávajícím europoslancům vyprší mandát dne 1. července 2014, kdy dojde zároveň k ustavení nového Evropského parlamentu. Toto jednání se uskuteční ve Štrasburku a potrvá do 3. července. Jeho hlavním bodem je volba předsedy a 14 místopředsedů Parlamentu. Ve dnech 7. až 10. července proběhnou v Bruselu rovněž ustavující zasedání jednotlivých výborů EP, na nichž budou zvoleni jejich předsedové a místopředsedové. Poté již čeká Evropskou unii úkol nejdůležitější, tedy volba členů a předsednictva Evropské komise. Již před tímto datem se bude osobou předsedy Komise zabývat i Evropská rada, a to již koncem června.